

Taal
Rekenen

Kennissessie

Dyscalculie in de klas

Signalering & doorverwijzing

Kennissessie - Dyscalculie in de klas

Signaleren en doorverwijzen

Signalering: kenmerken van dyscalculie

- Ernstige rekenproblemen in meerdere domeinen
- De problemen zijn heel hardnekkig, ook met gerichte instructie
- Discrepantie met andere vakken
- Basis van het rekenen is verstoord: getalbegrip en rekeninzicht
- Geen adequate strategieën (bijv. tellen op de vingers)
- Moeite met inschatten of het antwoord klopt
- Instructie beklijft niet

Aanmelding

Criteria voor aanmelding:

- Leerling minimaal in tweede helft van groep 4
- De score op rekenen wijkt substantieel en aanhoudend af van het landelijke gemiddelde (bijv. Cito D/E of V/V-).
Let op: neemt school de IEP af, dan moeten de scores anders bekeken worden (zie volgende pagina).
- Intensieve hulp op school leidt niet tot verbetering:
 - Minimaal 6 maanden, 1 uur per week extra instructie- en oefentijd (bovenop de reguliere rekentijd)
 - Individueel of in kleine groep
 - Concrete materialen ingezet om begrip te vergroten
 - Gebruik van (remediërende) methodes die passen bij problematiek van het kind
- Leerling vertoont kenmerken van mogelijke dyscalculie (zie hierboven)

Benodigde informatie vanuit school bij aanmelding:

- Inge vulde schoolvragenlijst
- LVS-gegevens van rekenen én andere vakken
- Eventueel een categoriëanalyse van LVS-rekenen
- Eventueel methode-gebonden toetsen
- Handelingsplannen
- Eventuele eerdere onderzoeken (bijv. IQ, dit moet door ouders aangeleverd worden)

Dyscalculieonderzoek

Voordelen van een diagnostisch onderzoek:

- Beter inzicht in sterktes/zwaktes op rekengebied en algemeen cognitief gebied
- Voor kind/ouders: erkenning
- Specifieke adviezen voor begeleiding
- Indien nodig: dyscalculiebehandeling (ook behandeling mogelijk zonder diagnostisch onderzoek)
- Dyscalculieverklaring: extra tijd bij toetsen, in het voortgezet onderwijs gebruik van formulekaart bij toetsen, helpend bij voldoen aan eisen voor aangepaste rekentoets op mbo

[Kijk voor meer informatie en artikelen over dyscalculie op onze website](#)

Kennissessie - Dyscalculie in de klas

Signaleren en doorverwijzen

Doorverwijzen bij (mogelijke) dyscalculie (IEP)

Bij aanmelding voor een dyscalculieonderzoek voert RID eerst een screening uit. Daarbij wordt onder andere gekeken hoe groot de achterstand is, hoelang de rekenproblemen al bestaan en hoe goed en effectief de geboden hulp is geweest. Wanneer school het IEP-leerlingvolgsysteem gebruikt, is het relatief lastiger om te bepalen hoe ernstig de achterstand is en hoelang de problemen al bestaan. School dient voor de beoordeling aan te leveren:

- Welke toets is afgenomen (welke versie)
- De toetsresultaten (ontwikkelingscore en beheersingsniveau)
- De voortgangsgrafiek met daarin de 1F lijn, de 1S lijn en het landelijk gemiddelde. Selecteer bij de voortgangsgrafiek de juiste normlijnen
- De leergroei op rekenen
- Detailscores
- De DLE. Deze wordt niet standaard uitgedraaid bij IEP. DLE is uit te draaien door een export te maken of in het LAS (Parnassys/Esis) te kijken

Van belang bij afname van de IEP-toetsen:

- Bij de IEP is het de bedoeling dat passend getoetst wordt. Als de toets uit het huidige jaar niet wordt behaald (geen resultaat), dient een toets uit een lager leerjaar afgenomen te worden.
- Andersom is het ook belangrijk, dat als een lagere toets wordt afgenomen en deze wordt beheerst, er ook een hogere toets wordt afgenomen om te zien wat het hoogst haalbare beheersingsniveau is.

Beoordeling en richtlijnen voor aanmelding dyscalculie-onderzoek bij IEP-afname

Onderdeel van screening	Mate van achterstand	Sinds wanneer zijn er problemen en hoe is de groei?	Aard van de rekenproblemen
Benodigd onderdeel IEP	1. Toetsversie 2. Toetsscore (beheersingsniveau) 3. DLE	1. Voortgangsgrafiek met landelijk gemiddelde 2. Leergroei	Detailscores
Criteria	• Leerling beheerst toets van groep, waarin hij/zij zit niet (lager dan laagste ontwikkelingscore) of alleen lagere toets wordt beheerst • DLE is minimaal 1 jaar lager dan DL*	• Prestatie is minimaal 2/3 meetmomenten 1 jaar onder landelijk gemiddelde • Leergroei is lager dan gemiddeld**	• Problemen zitten in elk geval ook in onderdelen 'getallen' en 'bewerkingen'***

*De DLE zegt alleen iets, wanneer er op de juiste manier passend getoetst is. Als 5a beheerst wordt, maar 5b is niet getoetst, dan is niet te zeggen of de leerling een hoger DLE zou hebben behaald, indien dit niveau wel getoetst was. ** Indien een lagere toets is afgenomen dan het leerjaar waarin de leerling zit, moeten deze gegevens voorzichtig geïnterpreteerd worden. Als een leerling de toets van een lager leerjaar beheerst (bijv. 5a wordt beheerst, terwijl de leerling in groep 7 zit), dan zal de prestatie op het onderdeel 'getallen en bewerkingen' of de leergroei mogelijk niet opvallen. Er is dan echter wel sprake van een behoorlijke achterstand.

Voldoen de scores niet en twijfel je? Neem gerust contact met ons op voor overleg.